

Αθήνα, 24/02/2023

ΕΡΩΤΗΣΗ

ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΥΠΟΥΡΓΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

Θέμα: Νομιμότητα χωροθέτησης και λειτουργίας ναυπηγείων εντός προστατευόμενων αρχαιολογικών ζωνών της Σαλαμίνας, σε Κυνόσουρα, Αρχαίο Λιμένα και Πούντα Αμπελακίων.

Όπως είναι γνωστό, εντός των προστατευόμενων αρχαιολογικών ζωνών της Σαλαμίνας λειτουργούν τα εξής ναυπηγεία.

- Ναυπηγεία Κυνόσουρας Α.Ε
- Θ. Μπεκρής και ΣΙΑ ΕΠΕ
- Νέα Ελληνικά Ναυπηγεία Α.Ε.
- Ναυπηγεία Ναυτίλος Α.Ε
- Παν. Θεοδωρόπουλος ΕΠΕ
- Ναυπηγεία Παναγιωτάκη ΕΠΕ
- Ναυπηγοεπισκευαστική Σαλαμίνας Α.Ε.

Εξ αυτών τα Ναυπηγεία Κυνόσουρας, και Θ. Μπεκρής, χωροθετούνται εντός ζώνης Α' απολύτου προστασίας, εκατέρωθεν του Τύμβου των Σαλαμινομάχων και τα υπόλοιπα στην Πούντα Αμπελακίων, όπου βρίσκονται τα ερείπια της αρχαίας πόλης, εντός ζώνης Β' προστασίας. Λόγω της ιστορικότητας του χώρου και τη σημασία της Ναυμαχίας της Σαλαμίνας, η ελληνική έννομη τάξη έχει θεσμοθετήσει ζώνες Α' απολύτου προστασίας και ζώνες Β' προστασίας, προκειμένου να τις προστατεύσει από... «απειλούμενες ριζικές επεμβάσεις που θα εξαφάνιζαν κάθε στοιχείο ιστορικής μνήμης». (Μελίνα Μερκούρη 1982).

Τα περισσότερα ναυπηγεία, ξεκίνησαν τη λειτουργία τους ως καρνάγια και μηχανουργεία την δεκαετία του '60 και του '70, αλλά επεκτείνονται συνεχώς χωρίς έλεγχο, με αποτέλεσμα να αλλοιώνεται η μορφολογία του εδάφους και να καταστρέφονται σημαντικές αρχαιότητες.

Για τα περισσότερα εξ αυτών το ΥΠΠΟ έχει υποβάλλει μηνύσεις για καταστροφή αρχαιοτήτων, αρχαίων τάφων, και τμήματος αρχαίου τείχους.

Οστόσο, μέχρι σήμερα η κατάσταση είναι ανεξέλεγκτη, παρά τον μέγιστο δυνατό βαθμό αρχαιολογικής προστασίας, την πάγια θέση των Εφορειών Αρχαιοτήτων για σταδιακή απομάκρυνση και παρά την απόρριψη από το ΣτΕ των προσφυγών των ναυπηγείων εναντίον της θεσμοθέτησης ζωνών προστασίας.

Σημειωτέον ότι εσείς, κ. Μενδώνη, ως τότε Γενική Γραμματέας, είχατε πρωτοστατήσει το έτος 2001 στην θεσμοθέτηση ζώνης απολύτου προστασίας και είχατε εισηγηθεί την απομάκρυνση των ναυπηγείων εντός προθεσμίας δέκα ετών. Σήμερα πάλι εσείς, ως Υπουργός ανέχεστε την ακραία και προκλητική παρανομία, σε όλο το μήκος και πλάτος των αρχαιολογικών ζωνών!

Οι φόβοι της Μελίνας Μερκούρη επαληθεύονται, η καταστροφή είναι μη αναστρέψιμη και η λειτουργία των ναυπηγείων ξεπερνά κάθε έννοια νομιμότητας, λογικής και ηθικής.

Δεδομένου ότι :

1. Τα ναυπηγεία λειτουργούν με άδειες λειτουργίας, που έχουν εκδοθεί χωρίς την έγκριση του πρώτιστα κατά νόμον αρμόδιου Υπουργείου Πολιτισμού βάσει του Ν. 3028/2002 άρθρο 10, παρ. 3 όπου η εγκατάσταση ή η λειτουργία βιομηχανικής, βιοτεχνικής ή εμπορικής επιχείρησης, η τοποθέτηση τηλεπικοινωνιακών ή άλλων εγκαταστάσεων, η επιχείρηση οποιουδήποτε τεχνικού ή άλλου έργου ή εργασίας, καθώς και η οικοδομική δραστηριότητα πλησίον αρχαίου επιτρέπεται μόνο μετά από έγκριση του Υπουργού Πολιτισμού, η οποία εκδίδεται ύστερα από γνώμη του Συμβουλίου. Η έγκριση προηγείται από τις άδειες άλλων αρχών που αφορούν την επιχείρηση ή την εκτέλεση του έργου ή της εργασίας και τα στοιχεία της αναγράφονται με ποινή ακυρότητας στις άδειες αυτές.
2. Οι μελέτες περιβαλλοντικών επιπτώσεων των ναυπηγείων έχουν λήξει από πενταετίας και πλέον, ενώ οι αιτήσεις ανανέωσης έχουν σταματήσει λόγω μη πλήρωσης των νόμιμων προϋποθέσεων. Παρά ταύτα, τα ναυπηγεία λειτουργούν.
3. Ελάχιστα λιμενικά έργα, κτίσματα και μηχανολογικές εγκαταστάσεις, έχουν κατασκευαστεί με τη σύμφωνη γνώμη του Υπουργείου Πολιτισμού.
4. Η παρουσία του ΟΛΠ βρίσκεται υπό δικαστική διερεύνηση, και φαίνεται να έχει υποχωρήσει από τους ισχυρισμούς του επί της δικαιοδοσίας του στη Σαλαμίνα και την Ψυττάλεια, με αποτέλεσμα οι συμβάσεις του με τα ναυπηγεία να είναι έωλες.
5. Τα Ναυπηγεία Κυνόσουρας Α.Ε. λειτουργούν από το 1977 χωρίς άδεια ή έγκριση του Υπουργείου Πολιτισμού, για οποιοδήποτε λιμενικό έργο, κτίσμα, μηχανολογική εγκατάσταση, άδεια λειτουργίας ή μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων. Μοναδική περίπτωση που απευθύνθηκε στο ΥΠΠΟ ήταν το 2011 για έγκριση περιβαλλοντικών όρων, αλλά η αίτηση απορρίφθηκε επειδή προκαλεί σοβαρή άμεση και έμμεση βλάβη στο παρακείμενο μνημείο του Τύμβου των Σαλαμινομάχων. Το 2013 η εταιρεία επανήλθε με αίτηση θεραπείας, η οποία ομοίως απορρίφθηκε και πάλι. Παρά ταύτα τα εν λόγω ναυπηγεία συνεχίζουν να λειτουργούν αδιάλειπτα, ενώ το έτος 2020 τους χορηγήθηκε από το Υπουργείο Περιβάλλοντος άδεια διαλυτηρίου πλοίων, χωρίς το Υπουργείο Πολιτισμού να εκφράσει την αντίθεσή του, ως είχε υποχρέωση λόγω της ζώνης απολύτου προστασίας, της γειτνίασης με τον Τύμβο, και του κινδύνου καταστροφής της ανατολικής πλευράς του Τύμβου. Εν προκειμένω τα ναυπηγεία λειτουργούν χωρίς έγκριση και χωρίς να υπάρχει μέρμινα από τους Υπουργούς από το 1977!

Κατόπιν των ανωτέρω, σας καλούμε να απαντήσετε :

1. Είναι έγκυρες και σε ισχύ οι άδειες λειτουργίας των ναυπηγείων; Έγκυρες κατά το ό,τι δεν έχουν εκδοθεί με τη σύμφωνη γνώμη του Υπουργείου Πολιτισμού και σε ισχύ επειδή δεν έχουν ανανεωθεί/ επανεξετασθεί, σύμφωνα με τους όρους που τίθενται σε αυτές. Μήπως οφείλουν να επανεξετάζονται ανά πενταετία, κατά την αλλαγή των περιβαλλοντικών

δεδομένων και των χρήσεων γης; Μήπως υπάρχουν νόμιμες ενέργειες τις οποίες οφείλει να αναλάβει το ΥΠΠΟ και τις οποίες έχει παραλείψει να αναλάβει μέχρι σήμερα;

2. Είναι δυνατόν οι ΜΠΕ των ναυπηγείων να έχουν λήξει από πενταετίας και να συνεχίζουν να λειτουργούν; Είναι δυνατόν το ΥΠΠΟ να μην εκδίδει απορριπτικές αποφάσεις επί των υποβληθεισών ΜΠΕ, προκειμένου οι εκδούσες Αρχές να τις ανακαλέσουν και να τις απορρίψουν οριστικά;

3. Είναι δυνατόν να λειτουργούν ναυπηγεία εντός αδόμητης και απολύτου προστασίας ζώνης, σε άμεση γειτνίαση με τον Τύμβο των Σαλαμινομάχων, όπου το ΥΠΠΟ έχει απορρίψει τις ΜΠΕ το 2011, την αίτηση θεραπείας το 2012 και το ΣτΕ τις προσφυγές εναντίον της θεσμοθέτησης ζωνών προστασίας;

4. Είναι δυνατόν να υπάρχουν πλήθος λιμενικά έργα, κτίσματα και μηχανολογικές εγκαταστάσεις χωρίς άδειες και εγκρίσεις από το ΥΠΠΟ;

5. Πού βρίσκονται τα όρια δικαιοδοσίας του ΟΛΠ σε Σαλαμίνα και Ψυττάλεια;

Οι ερωτώντες/ούσες Βουλευτές/τριες

Γιάννης Βαρουφάκης

Μαρία Απατζίδα

Κρίτων Αρσένης

Κλέων Γρηγοριάδης

Γιώργος Λογιάδης

Σοφία Σακοράφα